

CIVITAS

BIULETYN FUNDACJI „QUOMODO”
im. Króla Stanisława Leszczyńskiego

Organizacja państwa

Vol. V (XVI) listopad 2011 wydanie cyfrowe jako @-biuletyn w formacie PDF
pro publico bono

Wojciech Edward Leszczyński

RUCH EGZEKUCYJNY jako nasze historyczne dziedzictwo

QUOMODO WIENIAWA CIVITAS

Listopad' 2011

Motto

„Byłoby pożądane, aby ludzie posiadający władzę, posiadali stosowną do tego wiedzę. Ale gdyby im brakło szczegółów w zakresie nauk, sztuk, historii, języków, sąd o rzeczach stały i wytrawny i poznanie rzeczy zarazem wielkich i ogólnych, jednym słowem summa rerum (główna treść rzeczy) mogłaby wystarczyć. I tak jak cesarz Augustus posiadał zestawienia dotyczące sił i potrzeb państwa, które nazywał breviarium imperii (skrót spraw państwowych), można by mieć skrót interesów ludzkich zasługujący na miano enchiridion sapientiae (podręcznik mądrości), gdyby ludzie chcieli się troszczyć o to, co jest dla nich najważniejsze”.

G.W.Leibniz – *„Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego”.*

PREFACJA

INFORMACJE ENCYKLOPEDYCZNE Z WIKIPEDII

Ruch egzekucyjny, (znany także pod hasłem *egzekucji praw, egzekucji dóbr, popularności, zamoyczycy*) - ruch polityczny średniej szlachty w XVI w., w Polsce (a później w Rzeczypospolitej Obojga Narodów), którego celem było przeprowadzenie reform w dziedzinie sądownictwa, skarbowości i wojska. Reformy te zmierzały do umocnienia państwa i ograniczenia wpływów magnaterii i duchowieństwa. Ruch czasowo, choć nie zawsze, stawał się ważnym sojusznikiem króla.

Cele:

Ruch ten zakładał istotne zmiany społeczne i polityczne w Rzeczypospolitej. Wśród postulatów wysuwanych przez ruch egzekucyjny były:

- ☞ wyegzekwowanie praw i obyczajów zawartych w konstytucjach sejmikowych (czyli dawnych aktach prawnych), a także kodyfikacji prawa, stąd - „egzekucja praw”;
- ☞ domagano się egzekucji dóbr (zwrotu królowi królewsczyzn, nielegalnie trzymany przez wielu magnatów), stąd - „egzekucja dóbr”;
- ☞ przestrzegania prawa o tzw. incompatibiliach (z 1504), czyli zakazie sprawowania przez jedną osobę wielu urzędów, i reguły osiadłości (urzędy ziemskie mogą być obejmowane tylko przez szlachtę zamieszkałą na danej ziemi);
- ☞ zwiększenia uprawnień Sejmu; programowi egzekucjonistów towarzyszyło hasło *nihil novi* (nic nowego bez izby poselskiej) i wysuwali postulaty silnego rządu. Egzekucjoniści domagali się udziału całej szlachty w stanowieniu praw. Król ma reprezentować monarchię, senat magnaterię, izba poselska demokrację, a z tych trzech najistotniejszą siłą państwa miała być izba poselska;
- ☞ zniesienia uprzywilejowania duchowieństwa, opodatkowania go i sekularyzacji dóbr kościelnych (a konkretnie: sprzeciwiano się egzekucji wyroków sądów kościelnych w sporach o dziesięcinę i inne kwestie ekonomiczne; domagano się by sołtysi z dóbr kościelnych odbywali służbę wojskową; żądano opodatkowania dziesięcin; postulowano przegląd darowizn na rzecz kościoła; sprzeciwiano się przechodzeniu dóbr szlacheckich na rzecz kościoła; domagano się przestrzegania porozumienia

z papieżem w sprawie nominowania na urzędy i godności kościelne; opłaty za objęcie biskupstwa (annaty), dotąd wysyłane do Rzymu, miały być przeznaczane na obronę przed Tatarami);

- ☞ unowocześnienia procedury sądowej;
- ☞ zacieśnienia unii z Litwą;
- ☞ likwidacji odrębności Prus;
- ☞ potwierdzenia elekcyjności (sprzeciw wobec *vivente rege*);
- ☞ uporządkowania skarbu - rozdzielenia dochodów króla i dochodów państwa oraz przeznaczenia czwartej części państwowych dochodów na wojsko (tzw. wojsko kwarciane);
- ☞ utworzenia stałego wojska;
- ☞ zagwarantowania wolności wyznania;
- ☞ całkowitej wolności celnej, zwolnienia z podatków wewnętrznych, takich jak myta, cła mostowe;
- ☞ wzmocnienia pozycji szlachty wobec mieszczan: likwidacji cechów, zakaz posiadania ziemi przez "nieszlachtę", zwiększenia wolności handlowej dla Żydów (współpracujących ze szlachtą przeciw mieszczanom) oraz wciągnięcia mieszkających w dobrach szlacheckich pod jurysdykcję patrymonialną, ograniczenia odnośnie obejmowania stanowisk kościelnych przez nie szlachtę.

Działalność:

Pierwszy etap walki o egzekucję praw zakończył się kompromisem na sejmach: piotrkowskim (1538) i krakowskim (1538-1539), gdzie Zygmunt I Stary zaręczył, że nie pogwałci praw i nie będzie wydawał konstytucji bez zgody sejmu, a po zgonie jego syna odbędzie się elekcja z udziałem całej szlachty. W drugim etapie walki o egzekucję praw (1552-1575) szlachta zrealizowała wiele wysuwanych postulatów, m.in. zawieszenie jurysdykcji kościelnej (1550 na dziesięć lat, później zniesiona), uchwalono egzekucję dóbr (1562-1564), dokonano reformy systemu podatkowego, doprowadzono do zawarcia unii polsko-litewskiej (1569 - unia lubelska), w 1564 przeprowadzono inkorporację księstw śląskich (oświęcimskiego i zatorskiego), włączono ustrojowo Prusy Królewskie do ziem koronnych; zagwarantowano tolerancję religijną (1573 - konfederacja warszawska); utworzono szlacheckie sądownictwo najwyższej instancji - Trybunał Koronny (1578) i Trybunał Litewski (1581). W 1562 uchwalono, że 1/4 dochodów z królewskich pójdzie na opłacenie stałego wojska (wojsko kwarciane).

Równocześnie niektóre z postulatów ruchu egzekucyjnego miały zdecydowanie negatywne konsekwencje: w 1538, prawo z 1496 zakazujące mieszczanom kupna ziemi zostało potwierdzone, w 1550 podobnie potwierdzono delegalizację cechów.

Były dwa stronnictwa: starej i nowej magnaterii. Wśród przywódców ruchu egzekucyjnego byli m.in. kanclerz Jan Zamojski i doświadczeni politycy sejmowi Rafał Leszczyński, Hieronim Ossoliński, Jakub Ostroróg, Jan Ponętowski i Mikołaj Sienicki. Popierali go też Andrzej Frycz Modrzewski i Jan Łaski. Wielu członków tego ruchu było Protestantami.

Niestatość monarchów lub brak zdecydowania i skłócenie szlachty w wielu przypadkach prowadziło do klęski większości inicjatyw ruchu egzekucyjnego. W dobie wolnych elekcji XVII w., uzależnienia króla oraz szlachty od magnaterii i zwycięstwa kontrreformacji nastąpiła zmiana układów politycznych w kraju i zanik stronnictwa egzekucyjnego. Próby reform kraju nabrały siły dopiero w II poł. XVIII w. z kulminacją na Sejmie Wielkim i Konstytucji 3 Maja.

Osiągnięcia:

Działalność ruchu egzekucyjnego oraz realizacja jego postulatów w II poł. XVI w. dała istotne efekty. Na sejmie 1563/1564 r. została ostatecznie uchwalona egzekucja dóbr (zwrot nieprawnie dzierżawionych królewskich), nakazano również lustracje królewskich dóbr (przeгляд i opis dóbr królewskich przez specjalnie powołanych do tego urzędników), a także postanowiono, że 1/4 dochodów (kwarta) z dóbr koronnych zostanie przekazanych na utrzymanie stałego wojska. Na kolejnych sejmach stopniowo realizowane były postulaty ruchu egzekucyjnego: miary i wagi w państwie zostały ujednoczone, wprowadzono jednolitą monetę (jeszcze za panowania Zygmunta Starego) - floren polski, zwany również złotym. Zniesiono wykonywanie wyroków sądów kościelnych przez starostów. Duchowieństwo zostało opodatkowane (podatek nadzwyczajny). Na konfederacji warszawskiej w 1573 r. wprowadzono zasadę tolerancji religijnej ("*nikt nie będzie prześladowany za wiarę*"). Zostały powołane sądy najwyższej instancji: w 1578 r. Trybunał Koronny a w 1581 r. Trybunał Litewski. W 1569 r. ostatecznie została zatwierdzona w Lublinie unia realna z Litwą. Między 1562-1564 do województwa krakowskiego wcielone zostały Księstwo Oświęcimskie i Księstwo Zatorskie. Od roku 1576 Mazowsze zaczęło podlegać prawu koronnemu. Utworzona została piechota wybraniecka (łanowa). Do niewątpliwych osiągnięć ruchu egzekucyjnego należy również wzrost izby poselskiej i sejmików oraz co najważniejsze wzrost odpowiedzialności narodu politycznego (szlachty) za decyzje państwowe.

Pomimo upadku ruchu egzekucyjnego i ostatecznego kresu reform w Rzeczypospolitej na długie lata, wiele postulatów wysuwanych przez te stronnictwa przetrwało i unowocześniło ustrój prawny ówczesnej Polski.

Wojna kokosza (*rokosz lwowski, rokosz gliniański*) - nazwa rokoszu szlachty polskiej w 1537 roku zawiązanego w celu zahamowania dążeń Zygmunta Starego i królowej Bony.

Od początku XVI wieku w szeregach szlachty Królestwa Polskiego powstawał program zmian w polityce dworu królewskiego. Dotyczył on wielu, często anachronicznych, aspektów polityki wewnętrznej. Najważniejsze postulaty reform dotyczyły władzy sądowniczej oraz polityki administracyjnej. Choć istniało kilka skodyfikowanych praw (*Statut Łaskiego, Formula processus, Korektura Taszyckiego*) to jednak były one przestarzałe, niepełne bądź przyjęte tylko na małym obszarze państwa. Prowadziło to również do manipulowania prawem. Szlachtę raziło łączenie niektórych godności i urzędów, co powodowało zaniedbywanie przez urzędników ich obowiązków. Z oburzeniem była przyjmowana ekonomiczna polityka królowej Bony dotycząca dóbr królewskich. Krytykowano króla i królową za przeprowadzoną elekcję *vivente rege* Zygmunta Augusta, a także wychowanie młodego króla - wychowywany przez kobiety Zygmunt August odsuwany był od spraw państwowych.

Królowi przedstawiono 36 postulatów związanych z ruchem egzekucyjnym, dotyczących:

- ☞ kodyfikacji prawa;
- ☞ poniechania skupu dóbr przez Bonę;
- ☞ zwolnienia z ciężarów na rzecz kościoła;
- ☞ wprowadzenia zakazu łączenia niektórych urzędów (*incompatibilitas*);
- ☞ ustanowienia stałych doradców królewskich.

Rokosz nie przyniósł żadnego skutku. Jego nazwa wzięła się z faktu, iż jedynym rezultatem było wyjedzenie drobiu z okolicy Lwowa, gdzie zawiązano rokosz.

Wojna kokosza, obraz Henryka Rodakowskiego

Statut Łaskiego, Statuty Łaskiego (łac. *Commune Incliti Poloniae regni privilegium constitutionum et indultuum publicitus decretorum approbatorumque*), (*Przestawnego Królestwa Polskiego przywileje, konstytucje i zezwolenia urzędowe oraz uznane dekrety*) - dokument będący spisem wszystkich statutów i przywilejów obowiązujących w Królestwie Polskim, opracowany przez kanclerza wielkiego koronnego prymasa Jana Łaskiego na zlecenie króla i sejmu, którzy swą decyzję wyrazili w Radomiu w 1505 r.

Dzieje:

Statut Łaskiego nie obejmował uchwalonego w 1501 przywileju mielnickiego, który powierzał decydującą władzę w państwie senatowi. Był więc wyrazem zwycięstwa nowej magnaterii skupionej wokół Jana Łaskiego i popieranej przez średnią szlachtę nad obozem starego możnowładztwa. Pomijał także tekst unii mielnickiej, która miała wprowadzić między Koroną a Litwą unię realną.

Wydrukowany w 1506 w Drukarni Jana Hallera w Krakowie i rozestany do wszystkich sądów polskich, przyczynił się do ujednoczenia systemu prawnego i zwiększenia centralizacji państwowej, a także upowszechnienia znajomości prawa wśród szlachty. Egzekucja praw i przywilejów zawartych w Statucie stała się głównym postulatem ruchu egzekucyjnego, rozwijającego się w I połowie XVI wieku. Statut stał się fundamentalnym źródłem prawa aż do rozbiorów. Składał się z dwóch części.

Część pierwsza:

Część pierwsza dotyczyła prawa publicznego i sądowego. Zawierała ułożone chronologicznie przywileje ziemskie i generalne, statuty i edykty królewskie, konstytucje sejmowe, umowy i traktaty międzynarodowe (w tym m.in. statuty Kazimierza Wielkiego, teksty unii polsko-litewskich i pokojów polsko-krzyżackich) oraz krótki spis "*Processus iuris*" zawierający przepisy postępowania sądowego i egzekucyjnego. Część ta posiadała charakter urzędowy, gdyż została potwierdzona przez króla Aleksandra Jagiellończyka.

Część druga:

Część druga obejmowała przede wszystkim pomniki prawa niemieckiego, takie jak *Zwierciadło saskie* (spis prawa zwyczajowego Saksonii), *Weichbild Magdeburgski* (zbiór prawa magdeburgskiego) czy prawo lubeckie. Znalazły się w niej również

traktaty *O wojnie sprawiedliwej i niesprawiedliwej* i o prawie rzymskim, obydwa pochodzące z XIV wieku. Nie posiadała mocy formalnoprawnej.

Król Aleksander Jagiellończyk w senacie, *Statut Łaskiego*

Formula processus - kodyfikacja ziemskiego polskiego prawa procesowego. Jedyny dział prawa sądowego objęty kodyfikacją w Polsce przedrozbiorowej.

Powstanie projektu kodyfikacji było przejawem ruchu egzekucyjnego. Projekt został opracowany przez komisję kodyfikacyjną powołaną na sejmie bydgoskim w 1520. W jej skład weszli delegaci szlacheccy oraz wyznaczeni przez króla doktorzy prawa kanonicznego i prawa rzymskiego. Projekt został oparty w przeważającej części na prawie małopolskim. Prace nad nim zostały ukończone w 1523. Początkowo obowiązywał jedynie w Małopolsce, następnie przyjęty w całej Koronie.

Kodeks składał się z dwóch części, w skład których wchodził:

1. materiał normatywny;
2. wzory formuł procesowych.

Całość liczyła 111 artykułów, część druga nadawała kodeksowi charakter podręcznika, którym można było się posłużyć przy nauce.

Kodeks zreformował dotychczasowe polskie prawo procesowe czerpiąc ze wzorów prawa rzymskiego i prawa kanonicznego. Do najważniejszych innowacji należą min.:

- ☞ wprowadzenie apelacji;
- ☞ usprawnienie egzekucji wyroków (przeniesienie ciężaru egzekucji z ruchomości na nieruchomości);
- ☞ zniesienie nadmiernego formalizmu;
- ☞ zniesienie nagany sędziego (przywrócono ją w 1538 pod postacią mocji);
- ☞ skrócenie i usprawnienie procesu;
- ☞ przyczynił się do rozwoju skargowości i pisemności w prawie polskim;
- ☞ Kodeks został opracowany w sposób zwięzły i syntetyczny jednak nie wyczerpywał w pełni prawa procesowego. Wobec braków w jego regulacjach od połowy XVI w. odczuwano potrzebę uzupełnienia i zmian, która narastała z upływem czasu. Praktyka sądowa rozwijała się bowiem dążąc do przedłużania i komplikowania procedury. Wskutek czego pojawiły się postulaty ponownej kodyfikacji (samodzielnie lub z innymi razem z gałęziami prawa). Do prób takich kodyfikacji należą min.: *Korektura praw* (1532), *Kodeks Stanisława Augusta* czy *Postępek prawny skrócony* (1611), (1642).

Nagana sędziego (łac. *motio iudicis*) - instytucja dawnego polskiego prawa służąca do podważenia i uchylenia wyroku.

Apelację do polskiego procesu wprowadziła dopiero *formula processus* w 1523 roku. Wcześniej w polskim sądownictwie ziemskim nie znano instancyjności. Wydany wyrok był zawsze ostateczny.

Jedyną możliwością podważenia wyroku była tzw. nagana sędziego, czyli zarzut, że sędzia sądził sprawę niesprawiedliwie. Zarzut mógł dotyczyć każdego postanowienia w trakcie procesu, jak i wyroku. Należało go zgłosić natychmiast po wydaniu podważanego postanowienia czy wyroku, przed przejściem do następnego stadium postępowania, pod rygorem utraty tego uprawnienia.

Odbywało się to w ten sposób, że niezadowolona strona prosiła prowadzącego sprawę sędziego o udostępnienie woźnego, a ten pozwem ustnym pozywał tego samego sędziego. Naganiający składał na ręce sędziego koc (koc), czyli zakład, którego wysokość zależna była od wagi sprawy i godności naganionego sędziego. Dotychczasowy proces ulegał zawieszeniu a rozpoczynał się nowy, w którym pozwanym był sędzia, a naganiający powodem. W związku z tym, że podważona została cześć sędziego, przerywane były również wszystkie inne sprawy prowadzone

przez naganionego sędziego. Wyrok w nowym procesie decydował o procesie głównym. Jeżeli wygrał naganający, sędzia tracił urząd i cześć szlachecką oraz musiał zwrócić kocz, a główny proces rozpoczynał się od nowa przed innym sędzią. Jeżeli wygrał sędzia, wydane przez niego postanowienie lub wyrok zachowywały swoją moc, a kocz przechodził na własność sędziego.

W procesie bliższść do dowodu przystugiwała sędziemu, dlatego zeznanie świadków, obserwatorów głównego procesu, że sędzia sądził sprawiedliwie, kończyło sprawę pomyślnie dla sędziego.

Nagany sędziego nie można było stosować do sądów: królewskiego, starosty generalnego i wiecowych.

Po zniesieniu w 1523 roku nagany i wprowadzeniu apelacji zauważono, że sędziowie uwolnieni od odpowiedzialności zaczęli popełniać nadużycia. Dlatego w 1538 roku wprowadzono skargę o niewłaściwe pełnienie obowiązków przez sędziego, którą rozstrzygał sąd sejmowy.

Korektura Taszyckiego. *Correctura iurium*, zwana też Korekturą praw. Projekt opracowany przez komisję sejmową w 1532. Komisja składała się z 6 deputowanych (4 szlacheckich i 2 duchownych). Projekt ten miał charakter całościowej kodyfikacji prawa o zasięgu ogólnopaństwowym, a opierał się na Statucie Łaskiego, późniejszych konstytucjach, edyktach oraz na spisany prawie zwyczajowym ziemi krakowskiej. Twórcom chodziło głównie o usunięcie sprzeczności i powtórzeń oraz ujednoczenie i rozbudowę dotychczasowych norm. Celem było także ujednoczenie wyroków sądów do przypadków w nim przedstawionych. Zawierał on też wiele nowelizacji.

Correctura iurium zawierała 930 artykułów. Została podzielona na 5 ksiąg:

- ☞ źródła prawa;
- ☞ przepisy prawa procesowego;
- ☞ przepisy prawa rodzinnego i spadkowego;
- ☞ przepisy prawa o zobowiązaniach i prawo karne;
- ☞ zbiór formuł dla czynności karnych i procesowych;

Zawierała też regulacje dotyczące ustroju państwa i prawa stanów. Ogólnie objęła całość ziemskiego prawa sądowego oraz wybrane przepisy z prawa stanowego. Wyraźny jest w niej podział na prawa polityczne (publiczne) i sądowe.

Była to udana próba ujednoczenia prawa w Rzeczypospolitej, świadcząca o wysokim poziomie polskiej myśli prawnej. Traktowała obronę konieczną

kazuistycznie, zaliczyła ją do przedmiotowej strony przestępstwa, wyraźnie odróżniając ją od okoliczności wyłączających winę. Przewidywała wspólną, wzajemnie zależną i równą odpowiedzialność i taką samą karę dla sprawcy głównego, podżegacza i pomocnika. Kara była bezwzględnie nieokreślona. Podstawą penalizacji były kary majątkowe.

Projekt został odrzucony, mimo częściowego poparcia, przez szlachtę (przede wszystkim przez zwolenników tzw. ruchu egzekucyjnego, którzy widzieli w nim zamach na demokrację szlachecką) zebraną na sejmie w 1534 roku.

W tych czasach oprócz tego projektu istniały też prywatne projekty kodyfikacyjne, jak i dzieła prawniczo-pisarskie.

Źródło: WIKIPEDIA wg haseł tematycznych

NOTA QUOMODO

Należy przyjąć, że organizacja każdego państwa wymaga nieustannych zmian. Te **ZMIANY**, to w praktyce dążenie (realizacja) do korekty stanu aktualnego, w kierunku stanu pożądanego. Normalnie **ZMIANY** winny dokonywać się ewolucyjnie ale wiadome jest od dawien dawna, że modyfikacje ustrojowe i eliminacja np. przywilei korporacyjnych odbywa się zawsze skokowo czyli nagle, gwałtownie. Z reguły dzieje się to w sytuacji określonego przesilenia politycznego, na podobieństwo choroby, która męczy tak samego chorego jak jego opiekunów.

W naszej historii został zarejestrowany przez historyków wyraźny okres historyczny charakteryzujący się **gwałtowną realizacją zmian w organizacji państwa**, który z czasem został nazwany **egzekucją praw** lub **ruchem egzekucyjnym**. Ruch ten, tym różnił się od rewolucji, że odbywał się bezkrwawo choć szybko i gwałtownie, tzn. na gruncie szybkiej modyfikacji prawa i szybkiej jego egzekucji (wdrożenie).

Do takiego ruchu potrzebne były wybitne postaci: jednoczesnych reformatorów i mężów stanu.

Ówczesne zmiany w dzisiejszych kategoriach można rozpatrywać jako usuwanie dysfunkcji w procesie controllingu optymalnej organizacji państwa.

Co ciekawe, pożądane zmiany w organizacji państwa nie są z zasady rewolucyjne, a najczęściej wiążą się z wyraźnymi narosłymi w międzyczasie patologiami, dostrzegalnymi gołym okiem, które jak choroba należy leczyć. Ich diagnoza nie jest trudna.

Trudność polega na tym, że w państwie nie ma organu powołanego do leczenia państwa. Takim organem mógłby być okresowy ruch egzekucyjny przewidziany w Konstytucji (korygujący i aplikujący zmiany w prawach kardynalnych).

Póki co, zmiany takie powinny być najpierw enumeracyjnie wyliczone i poddane pod cykliczne referendum (co 10 lat). Do takich zmian zaliczyłbym konieczność:

- ☞ **określenia wiary katolickiej jako przyjętego systemu wartości;**
- ☞ okresowego powoływania Konstytuandy (w celu zmiany Konstytucji);
- ☞ okresowego powoływania Komisji ds. aktualizacji Konkordatu;
- ☞ określenia praw kardynalnych;
- ☞ określenia ustroju państwa;
- ☞ określenia ustroju gospodarczego państwa;
- ☞ określenia polityki państwa wobec kościołów;
- ☞ określenia zasad prywatyzacji i nacjonalizacji oraz zasad lustracji sprzedanych i nabytych dóbr państwowych;
- ☞ określenia zasad rewizji budżetu państwa;
- ☞ określenie zasad funkcjonowania partii politycznych i wymagań wobec osób publicznych;
- ☞ określenia zasad kontroli Skarbu Państwa;
- ☞ określenia ustroju sądownictwa i sposobu kasacji wyroków oraz sposobu sądenia sędziów, prokuratorów, adwokatów i innych przedstawicieli zawodów zaufania publicznego;
- ☞ określenia sposobów nadawania szlachectwa;
- ☞ określenie zasady incompatibilitas (jakich funkcji publicznych nie można łączyć);
- ☞ określenia praw obywatelskich;
- ☞ określenia międzynarodowych sojuszy strategicznych;
- ☞ określenia doktryny wojennej;

-
- ☞ określenia celów politycznych i gospodarczych;
 - ☞ określenia polityki płacowej i rentowej;
 - ☞ określenia polityki demograficznej i pomocy rodzinie;
 - ☞ określenia polityki wobec korporacji zawodowych;
 - ☞ określenia sposobów elekcji posłów, senatorów, Prezydenta lub Króla oraz przedstawicieli samorządowych;
 - ☞ określenia sposobu opodatkowania;
 - ☞ określenia systemu emerytalnego;
 - ☞ określenia systemu edukacji;
 - ☞ określenia formy Rządu;
 - ☞ itd.

Jednocześnie powinien być powołany apolityczny Urząd Egzekucji Praw Referendalnych, który winien dopilnować, by wybór obywateli w referendum miał szybki proces wdrożenia (egzekucji).

Przy takim rozwiązaniu odchodzilibyśmy od obecnego patologicznego (bo partykularnego) systemu: rządów partyjnych i partyjnego stanowienia prawa, w kierunku rządów bezpartyjnych (profesjonalizacja Rządu) i stanowienia prawa zgodnego z obywatelskimi wyborami referendalnymi (profesjonalizacja Sejmu i Senatu).

© Listopad 2011 Wojciech Edward Leszczyński – Fundacja im. Króla Stanisława leszczyńskiego „QUOMODO”.

Można nas wesprzeć

Nasze konto bankowe Nr 81 1600 1084 0004 0501 7361 1001

XIV

Wydawnictwo
„QUOMODO WIENIAWA”

ISBN 978-83-926157-0-5

wydanie cyfrowe PDF

© Copyright: Listopad 2011 Fundacja im. Króla Stanisława Leszczyńskiego
„QUOMODO”

AD MMXI

